Dosarul nr. 2-17186/2024

2-24147232-12-2-23122024

H O T Ă R Î R E

în numele Legii

06 februarie 2025 **mun. Chişinău**

Judecătorul Judecătoria Chișinău (sediul Centru) Igor Pulbere judecînd în procedura cererilor cu valoare redusă pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Carmanschi Vitalie, în interesele ÎM „Moldcell” SA către Buga Ana, privind încasarea datoriei și cheltuielile de judecată, -

a c o n s t a t a t

La 26 decembrie 2024, ÎM „Moldcell” SA a depus cerere de chemare în judecată către Buga Ana, privind încasarea datoriei în mărime de 9 983,97 lei, taxa de stat în sumă de 449,32 lei, taxa de timbru în sumă de 200 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 250 lei.

În motivarea cererii, reclamantul a indicat că la 24 aprilie 2017, ÎM „Moldcell” SA, în calitate de furnizor și Buga Ana, în calitate de abonat, au încheiat contractul de abonament nr. 1547676 și acordul suplimentar la acest contract. Potrivit acestor acte, furnizorul s-a obligat să ofere abonatului posibilitatea de a beneficia de o opțiune promoțională de procurare a unui telefon mobil la preț special, cu condiția achitării din partea abonatului a abonamentului lunar pe perioada minimă contractuală prevăzută.

Conform acordului suplimentar, abonatul a beneficiat de un telefon mobil Apple iPhone 11 128 GB la prețul special de 1 leu, cu condiția achitării unei plăți lunare de 675 lei, pe o perioadă minimă contractuală de 24 luni.

Reclamantul susține că abonatul nu și-a respectat obligațiile contractuale, acumulînd o datorie în sumă totală de 9 983,97 lei, care include: compensația pentru echipament în sumă de 286 lei, reducerea oferită conform contractului de abonament în valoare de 4 265,31 lei și dobînda de întîrziere în mărime de 5 432,66 lei.

Reclamantul a precizat că dobînda de întîrziere a fost calculată în conformitate cu pct. 3.2 al acordului suplimentar, care prevede aplicarea unei dobînzi de 0,5% pentru fiecare zi de întîrziere, dar nu mai mult de 100 de zile.

Prin notificarea din 07 octombrie 2024, reclamantul a solicitat pîrîtului achitarea datoriei acumulate, însă acesta nu a dat curs solicitării.

Conform art. 276^3 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate, pîrîtul prezintă instanței judecătorești și reclamantului o referință, precum și copii de pe înscrisurile necesare.

Prin încheierea din 27 decembrie 2024, cererea de chemare în judecată înaintată de ÎM „Moldcell" SA către Buga Ana privind încasarea datoriei a fost primită spre examinare în procedura cererilor cu valoare redusă.

Pîrîtului Buga Ana i-a fost expediată cererea de chemare în judecată și anexele, însă acesta nu a prezentat referință în termenul stabilit.

Conform art. 274^4 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, instanța soluționează cauza și adoptă dispozitivul hotărîrii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate, pîrîtul nu depune referință, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar.

Apreciind circumstanțele de fapt în baza materialelor dosarului și raportîndu-le la prevederile legale ce guvernează litigiul, judecătorul va admite parțial cererea de chemare în judecată pentru argumentele ce urmează.

În procesul de examinare și soluționare a cauzei, instanța se ghidează de principiile fundamentale ale probațiunii în procedura civilă, așa cum sunt ele stabilite în Codul de procedură civilă. Conform art. 117 alin. (1) și art. 118 alin. (1), probele reprezintă elementele de fapt dobîndite legal care servesc la constatarea circumstanțelor relevante, iar fiecare parte are sarcina de a dovedi circumstanțele pe care le invocă.

În acest context, instanța are responsabilitatea, în conformitate cu art. 121 și art. 122, de a reține spre examinare doar probele pertinente și admisibile, care confirmă, combat ori pun la îndoială existența circumstanțelor importante pentru soluționarea justă a cazului. Aceste probe sunt evaluate în ansamblu, ținînd cont de legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii, așa cum prevede art. 130 alin. (3).

În final, conform art. 239 și art. 240 alin. (1), hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată, bazîndu-se exclusiv pe circumstanțele constatate nemijlocit și pe probele cercetate în ședința de judecată. La deliberare, instanța apreciază probele, determină circumstanțele relevante, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă și admisibilitatea acțiunii, asigurînd astfel o soluționare echitabilă și conformă cu legea a cauzei.

Potrivit prevederilor art. 774 alin. (1) Cod civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

Conform art. 776 Cod civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Art. 858 alin. (1) și (2) Cod civil stabilește că temeiul executării rezidă în existența unei obligații, iar obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Din materialele cauzei rezultă că la 24 aprilie 2017, ÎM „Moldcell" SA, în calitate de furnizor și Buga Ana, în calitate de abonat, au încheiat contractul de abonament nr. 1547676 și acordul suplimentar la acest contract. Conform documentelor anexate la dosar, abonatul a beneficiat de un telefon mobil Apple iPhone 11 128GB la prețul special de 1 leu, cu obligația de a achita lunar suma de 675 lei pe o perioadă minimă contractuală de 24 luni.

În vederea soluționării amiabile a litigiului, ÎM „Moldcell" SA a expediat în adresa Bugăi Ana cerere prealabilă, prin care a solicitat achitarea datoriei acumulate. Însă pîrîtul nu a răspuns acestei solicitări.

Conform art. 1375 alin. (1) Cod civil, prin contractul de prestări servicii, o parte (prestator) se obligă să presteze celeilalte părți (beneficiar) anumite servicii, iar aceasta se obligă să plătească retribuția convenită.

Norma stabilită la art. 1376 alin. (1) și (2) Cod civil prevede că plata pentru servicii se efectuează după prestarea serviciilor. Dacă plata pentru servicii se calculează pe anumite perioade, sumele vor fi acordate după încheierea fiecărei perioade în parte.

Judecătorul remarcă faptul că înscrisurile prezentate la dosar denotă cu certitudine respectarea condițiilor contractuale și onorarea obligațiilor de către ÎM „Moldcell" SA. Pe de altă parte, pîrîtul Buga Ana nu a prezentat probe ce ar confirma lipsa datoriilor față de reclamant, ceea ce conduce la concluzia că acesta nu și-a onorat obligațiile contractuale asumate.

Potrivit art. 3 Cod civil, consumator este orice persoană fizică ce intenționează să comande sau să procure ori care comandă, procură sau folosește produse, servicii pentru necesități nelegate de activitatea de întreprinzător sau profesională.

Din actul de constatare a datoriei anexat la dosar, rezultă că pîrîtul datorează reclamantului suma de 286 lei cu titlu de compensație pentru echipament oferit la preț special, suma de 4265,31

lei reprezentînd reducerea oferită conform contractului, și dobînda de întîrziere în valoare de 5 432,66 lei. Aceste sume reprezintă contravaloarea serviciilor prestate și a echipamentului furnizat conform contractului.

Cu privire la suma de 4 265,31 lei, reprezentînd reducerea oferită conform contractului de abonament, instanța constată următoarele: această pretenție se întemeiază pe clauza contractuală potrivit căreia, în caz de neexecutare a contractului pe întreaga perioadă minimă contractuală, abonatul ar datora returnarea reducerilor de care a beneficiat. Analizînd această clauză, judecătorul constată că aceasta este abuzivă din considerentele expuse în continuare.

Analizînd natura juridică și economică a acestei așa-numite „reduceri", instanța constată că aceasta nu reprezintă o diminuare efectivă a unui preț de referință transparent și verificabil, ci mai degrabă un aranjament financiar formal fără corespondent valoric real, menit să creeze impresia unui avantaj comercial pentru consumator. În realitate, această „reducere" este doar un element de calcul inclus în modelul economic al contractului, fiind în fapt recuperată prin plățile lunare ale abonamentului pe durata contractului. Așadar, cînd furnizorul pretinde rambursarea integrală a acestei „reduceri" la încetarea anticipată a contractului, el urmărește de fapt să obțină un beneficiu economic care depășește cu mult prejudiciul real suferit.

Examinînd raportul dintre suma pretinsă cu titlu de „reducere" și valoarea de piață a telefonului furnizat consumatorului, instanța observă o disproporție care nu poate fi justificată economic. Deși furnizorul a oferit un telefon performant la un preț promoțional, suma solicitată cu titlu de „reducere" nu reflectă o evaluare echilibrată a avantajului efectiv acordat consumatorului, raportată la durata reală de utilizare a serviciilor. Această disproporție transformă clauza de „rambursare a reducerii" într-un veritabil mecanism de penalizare financiară, fără legătură cu prejudiciul real suferit de furnizor.

De asemenea, clauza analizată nu ține cont de durata efectivă a executării contractului și de beneficiul economic deja obținut de furnizor. Din materialele dosarului rezultă că abonatul a utilizat serviciile pe o perioadă semnificativă și a efectuat plăți lunare conform contractului. Aceste plăți au acoperit deja o parte substanțială din costurile furnizorului, inclusiv cele legate de subvenționarea aparatului telefonic. Prin urmare, pretenția de rambursare integrală a „reducerii" ignoră principiul fundamental al proporționalității și echilibrului contractual.

Important de menționat este și faptul că clauza nu prevede nicio modalitate de calcul pro-rata a sumei de restituit, în funcție de perioada efectiv executată din contract. Această rigiditate

demonstrează că scopul real al clauzei nu este compensarea unui prejudiciu legitim, ci impunerea unei sancțiuni contractuale mascate, menită să descurajeze consumatorul de la încetarea anticipată a contractului, indiferent de circumstanțe.

Modul de stabilire și prezentare a acestei „reduceri” în documentele contractuale este lipsit de transparența necesară pentru a permite consumatorului să evalueze în mod real consecințele financiare ale angajamentului său. Contractul nu explică în mod clar și accesibil mecanismul de calcul al reducerii, nici justificarea economică a acesteia, lăsînd consumatorul în imposibilitatea de a înțelege pe deplin consecințele financiare ale deciziei sale.

Mai mult, analizînd scopul principal al contractului - prestarea de servicii de telefonie mobilă - se constată că clauzele penalizatoare excesive, precum cea referitoare la rambursarea reducerii, deviază de la acest scop principal, transformînd contractul într-un instrument de împovărare financiară a consumatorului. Această deviere contravine principiului bunei-credințe în executarea contractelor, consacrat de art. 9 și art. 10 Cod civil.

În consecință, instanța constată că clauza privind restituirea reducerilor creează, contrar cerințelor de bună-credință, un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților, în detrimentul consumatorului, fiind astfel abuzivă în sensul art. 1072 alin. (1) Cod civil. Prin urmare, pretenția privind încasarea sumei de 4 265,31 lei urmează a fi respinsă.

Cu privire la suma de 5 432,66 lei, calculată de reclamant în baza pct. 3.2 din acordul suplimentar, instanța constată următoarele: Deși această sumă este denumită în contract „dobîndă de întîrziere”, analiza naturii juridice a acesteia demonstrează că în realitate reprezintă o penalitate contractuală. Acest lucru rezultă din modul de calcul prevăzut în contract - 0,5% pentru fiecare zi de întîrziere din suma totală datorată, pentru o perioadă de pînă la 100 de zile.

Judecătorul notează că, potrivit principiilor generale ale dreptului civil și practicii judiciare constante, dobînda de întîrziere reprezintă o formă de actualizare a valorii obligației pecuniare ca urmare a deprecierii monedei în timp, pe cînd penalitatea are rol de sancțiune pentru neexecutarea obligației. În speță, clauza din pct. 3.2 al acordului, deși folosește termenul de „dobîndă”, stabilește în fapt o penalitate de 0,5% pe zi, care poate ajunge pînă la 50% din suma datorată (pentru 100 zile).

O asemenea penalitate este vădit disproporționată și creează un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților contractante, în detrimentul consumatorului. Cuantumul de 0,5% pe zi este excesiv și nu poate fi justificat de necesitatea protejării intereselor comerciale ale

furnizorului. Mai mult, limitarea la 100 de zile nu remediază caracterul abuziv al clauzei, întrucît și în aceste condiții penalitatea poate atinge 50% din datoria principală.

În consecință, instanța constată că pct. 3.2 din acordul suplimentar conține o clauză abuzivă în sensul art. 1072 alin. (1) Cod civil, care prevede că într-un contract dintre un profesionist și un consumator, clauza care nu a fost negociată individual se consideră abuzivă dacă este propusă de către profesionist și dezavantajează considerabil, contrar bunei-credințe, consumatorul.

Avînd în vedere faptul că atît clauza privind reducerile oferite, cît și clauza privind dobînda de întîrziere sunt abuzive, instanța va admite doar parțial pretențiile reclamantului și va încasa doar suma de 286 lei, reprezentînd compensația pentru echipamentul oferit la preț special.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut cîștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pîrîtului - proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

În speță, reclamantul a achitat taxa de stat în mărime de 449,32 lei, taxa de timbru în sumă de 200 lei și a suportat cheltuieli de asistență juridică în sumă de 250 lei. Dat fiind faptul că suma de 250 lei reprezentînd taxa de stat constituie cuantumul minim prevăzut de lege, aceasta urmează a fi încasată integral, indiferent de proporția pretențiilor admise. De asemenea, sunt justificate și taxa de timbru în sumă de 200 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 250 lei, acestea fiind necesare și rezonabile în raport cu complexitatea cauzei.

În conformitate cu prevederile art.art. 94, 96, 238-241, 276^2-276^4 Cod de procedură civilă, judecătorul, -

h o t ă r ă ş t e

Se admite parțial cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Carmanschi Vitalie, în interesele ÎM „Moldcell” SA către Buga Ana, privind încasarea datoriei și cheltuielile de judecată.

Se încasează de la Buga Ana, născută la *****, cod personal *****, domiciliată în mun. Chișinău, *****, în contul ÎM „Moldcell” SA, cod fiscal 1002600046027, cu sediul în mun. Chișinău, str. Belgrad nr. 3, suma de 286 (două sute optzeci și șase) lei.

Se încasează de la Buga Ana în contul ÎM „Moldcell” SA, taxa de stat în sumă de 250 (două sute cincizeci) lei, taxa de timbru în sumă de 200 (două sute) și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 250 (două sute cincizeci) lei.

În rest, acțiunea reclamantului se respinge ca neîntemeiată.

Hotărîrea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Judecător **Igor Pulbere**